

KLAGANDE

Socialnämnden Nordost i Göteborgs kommun

MOTPART

Abdirashiid Dahir, 20010610-0977

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs beslut den 30 september 2022 i mål nr 10845-22, se bilaga A

SAKEN

Omedelbart omhändertagande för vård av missbrukare

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden Nordost i Göteborgs kommun yrkar att kammarrätten ska fastställa det omedelbara omhändertagandet och anför följande.

Den enskilde har ett fortgående missbruk av lustgas som redan medfört skador på hans hälsa.

Enligt förarbetena till lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM, avser uttrycket beroendeframkallande medel att täcka läkemedel och andra medel som utan att vara klassificerade som narkotika missbrukas på ett sådant sätt att förutsättningarna för ett tvångsomhändertagande i övrigt är uppfyllda. Det ska vara fråga om medel som kan framkalla ett beroende och

leda till allvarliga medicinska och sociala skador liknande dem, som alkohol och narkotika kan ge (prop. 1987/88:147 s. 91).

Lustgas kan ingå i klassificeringen av ”flyktiga lösningsmedel” i 4 § LVM. Avgörande är att missbruket av substansen medför omedelbara fysiska skador, risk för överdosering samt att ett långvarigt användande leder till allvarliga fysiska skador. Effekten av lustgas är att jämföra med alkohol och vissa droger. Missbruk av lustgas uppfyller förutsättningarna för vård enligt LVM.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 4 § LVM omfattar lagens tillämpningsområde missbruk av narkotika, alkohol och flyktiga lösningsmedel.

Frågan som kammarrätten ska bedöma i det här målet är i första hand om lustgas över huvud taget är en sådan substans som omfattas av regleringen enligt den bestämmelsen och kan leda till tvångsvård vid missbruk.

Enligt det förslag som låg till grund för LVM skulle lagen förutom missbruk av alkohol och narkotika även vara tillämplig på missbruk av beroende- framkallande medel. Förslaget ändrades dock, på inrådan av Lagrådet, då begreppet ansågs oklart till sin innebörd och kunna leda till alltför vida tolkningar av vad som avsågs. Det ansågs inte heller finnas ett behov av att vid sidan av regleringen rörande narkotika ha bestämmelser om tvångsvård av den som missbrukar icke narkotikaklassade läkemedel eller substanser, bortsett från flyktiga lösningsmedel (prop. 1987/88:147 s. 223, 226 och 227).

Lustgas är inte alkohol. I 8 § narkotikastrafflagen (1968:64) återfinns en legaldefinition av narkotika som bland annat hänvisar till förordningen (1992:1554) om kontroll av narkotika. Av dessa framgår att lustgas inte är

klassificerat som narkotika. Eftersom lustgas inte heller är ett flyktigt lösningsmedel kan missbruk av lustgas inte leda till vård enligt LVM. Därmed saknas rättsligt stöd för att omedelbart omhänderta Abdirashiid Dahir. Socialnämndens överklagande ska alltså avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Åsa Ståhl

Ann-Charlotte Borlid
referent

Axel Hanson

/Emma Ahlm

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 4

BESLUT
2022-09-30
Meddelat i
Göteborg

Mål nr
10845-22

UNDERSTÄLLANDE MYNDIGHET

Socialnämnden Nordost i Göteborgs kommun

PART

Abdirashiid Dahir, 20010610-0977

SAKEN

Omedelbart omhändertagande enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten undanröjer det underställda beslutet.

BAKGRUND

En ledamot av Socialnämndens Nordost i Göteborgs kommun (nämnden) individutskott beslutade den 29 september 2022 att omedelbart omhänderta Abdirashiid Dahir. Beslutet underställdes förvaltningsrättens prövning samma dag.

Som skäl för beslutet anfördes bl.a. följande. Abdirashiid Dahir har ett fortgående missbruk av lustgas sedan november 2021. Han använder minst 10–20 tuber om c:a 600 g/tub vid varje tillfälle – varje missbrukstillfälle varar i snitt 15–17 timmar. Han har fått nervskador och försämrats gällande balans och rörlighet och har även fått andnöd. Abdirashiid Dahir är i behov av vård som inte kan ges i frivillig form.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

För att någon ska kunna beredas vård enligt LVM krävs enligt 4 § samma lag att vederbörande har ett fortgående missbruk av alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel.

Såvitt framgår har Abdirashiid Dahir ett missbruk av *enbart* lustgas. Lustgas utgör inte alkohol och är inte heller klassificerat som narkotika. Det är inte heller fråga om ett sådant flyktigt lösningsmedel – såsom exempelvis toluen, trikloretylen, xylol och bensen – som avses i LVM.

Det sagda innebär att det saknas legala förutsättningar för tvångsvård enligt LVM när det gäller ett missbruk av lustgas – detta alldeles oavsett hur allvarliga effekterna av missbruket i sig kan vara för den enskilde.

Eftersom ett missbruk av lustgas inte kan ligga till grund för vård enligt LVM har nämnden saknat legala förutsättningar för att besluta om ett omedelbart omhändertagande. Det underställda beslutet ska därför undanröjas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-01)

Magnus Nylander
Rådman

Hur man överklagar

FR-01

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.